

En bruger af Folket's Hus.

Inden jeg kom i Folkets Hus, Havde jeg et meget klart billede af de ældre mennesker. Jeg har haft meget ondt af dem, fordi de er gamle. Jeg kunne ikke rigtigt placere dem i samfundet, jeg kunne ikke finde plads til dem. Mange mennesker siger at de ældre kan bruges til at passe deres børnebørn og ellers stille vente på døden. Det må være meget trist og utilfredsstillende, tænkte jeg, hvad så når jeg bliver gammel? Så kom jeg til Folkets Hus. Der var mange mennesker unge- børn- voksne og gamle. Jeg så på dem og tænkte, hvorfor kommer de her, hvad får de ud af at komme sådan et sted fyldt med unge.

Så en aften kom et ældre par ud midt på gulvet, for at vise os en gammel dans, som vi skulle danse. Jeg så på dem, hvordan de dansede, tog hensyn til hinanden. Og i det øjeblik skete noget inden i mig. Jeg forstod, at vi unge ikke kan blive voksne, uden at få hjælp fra de gamle.

At det er vigtigt at høre om deres liv, at opleve det de har oplevet, og lære fra dem det vi ikke selv kan.

Jeg forstod at de unge og de gamle har lige meget brug for hinanden, og gensidigt kan lære hinanden noget nyt.

Og det er lykkedes i Folkets Hus. Det er lykkedes for dem, at finde den rigtige form for kultur og samvær. Den bedste form for fællesskab. Jeg tror ikke der er mange steder i Danmark, som har denne atmosfære som man har i Folkets Hus. Når man først rigtig er kommet ind, føler man, det er ligesom at komme i en familie.

Folkets Hus er åben for at modtage alt fra alle, og alle har et fælles ansvar for alt.

Det er nok det der gør Folkets Hus så enestående, og at jeg vil komme der så meget som muligt.

For når man først er begyndt at komme i Folkets Hus, kan man ikke slutte igen, uden at snyde sig selv.

En bruger af Folket's Hus.

Inden jeg kom i Folkets Hus, Havde jeg et meget klart billede af de ældre mennesker. Jeg har haft meget ondt af dem, fordi de er gamle. Jeg kunne ikke rigtigt placere dem i samfundet, jeg kunne ikke finde plads til dem. Mange mennesker siger at de ældre kan bruges til at passe deres børnebørn og ellers stille vente på døden. Det må være meget trist og utilfredsstillende, tænkte jeg, hvad så når jeg bliver gammel? Så kom jeg til Folkets Hus. Der var mange mennesker unge- børn- voksne og gamle.

Jeg så på dem og tænkte, hvorfor kommer de her, hvad får de ud af at komme sådan et sted fyldt med unge.

Så en aften kom et ældre par ud midt på gulvet, for at vise os en gammel dans, som vi skulle danse. Jeg så på dem, hvordan de dansede, tog hensyn til hinanden. Og i det øjeblik skete noget inden i mig. Jeg forstod, at vi unge ikke kan blive voksne, uden at få hjælp fra de gamle.

At det er vigtigt at høre om deres liv, at opleve det de har oplevet, og lære fra dem det vi ikke selv kan.

Jeg forstod at de unge og de gamle har lige meget brug for hinanden, og gensidigt kan lære hinanden noget nyt.

Og det er lykkedes i Folkets Hus. Det er lykkedes for dem, at finde den rigtige form for kultur og samvær. Den bedste form for fællesskab. Jeg tror ikke der er mange steder i Danmark, som har denne atmosfære som man har i Folkets Hus. Når man først rigtig er kommet ind, føler man, det er ligesom at komme i en familie.

Folkets Hus er åben for at modtage alt fra alle, og alle har et fælles ansvar for alt.

Det er nok det der gør Folkets Hus så enestående, og at jeg vil komme der så meget som muligt.

For når man først er begyndt at komme i Folkets Hus, kan man ikke slutte igen, uden at snyde sig selv.

Forord til interview's.

For at kunne give et rigtigt billede af Folket's Hus har vi lavet nogle interview's med brugere af Huset. Vi har talt med 3 fra den ældste aldersgruppe, 1 fra den midterste, og 2 fra den unge. Desværre er det af forskellige årsager ikke lykkedes os at få interview's med børn.

Nogle vil måske indvende, at vi lige så godt kunne have talt med andre i Huset. Det kunne vi også, men vi synes, at dem vi har talt med står som fællesnævner, både for folk i Huset, og for det vi forstår ved folkekultur, nemlig almindelige menneskers virkelighed.

Til forskel fra den øvrige opgave om Folket's Hus har vi her valgt at bruge folks navne, da interviewene ellers ville blive for uoverskuelige.

Den dokumentariske stil vi har brugt er bevidst, fordi vi mener, at med for mange omskrivninger, kan man komme til at ødelægge materialet.

Samtidig har vi prøvet at være loyale overfor de interviewede personer.

Else og Peter repræsenterer de ældre i Folket's hus, og de har begge været med fra starten. Peter er gammel spillemand.

sp. Else vil du fortælle lidt om dig selv?

Else. Om mig selv, ja- skal det være fra barndommen eller hvad skal det være?

sp. Som du selv synes Else.

Else. Ja, jeg er altså født på Østerbro nærmere betegnet Landskronagade, og da havde jeg en god far og mor, indtil jeg var knapt 4 år. Da blev jeg så syg og kom på hospitalet og fik opereret mine øjne, og det er det, der har gjort at mine ører ved operationen blev ødelagt, så jeg ikke kunne komme til at høre. Min mor var syg fra jeg var godt 4 år til jeg var 6 år, hvor hun døde. Da fik jeg så stedmoder, og den stedmoder var nu ikke helt som hun burde være. Og børneværnet måtte tage mig hjemmefra, og jeg kom på børnehjem. Så har jeg været på børnehjem til jeg var 17 år. Så kom jeg ud at tjene, og da jeg var lige ved de 19 år, opdagede de så inde på Rigshospitalet, at jeg kunne høre med øreknoglen, og det er derfor jeg har fået hørerbriller. Selvfølgelig ikke hørerbriller fra begyndelsen, men hørerapparat til at begynde med- ikke. Og så er det ellers gået sådan slag i slag. Jeg har været gift engang før jeg blev gift med Peter. Da var jeg gift i 16 år. Han døde efter krigens strabadser, og så var jeg alene i 12 år. Så lærte jeg Peter at kende og nu har vi altså været gift i snart 13 år. Så det er i det store og hele, som mit liv har formet sig. Og jeg kan godt sige, jeg har haft det godt, mens jeg var alene i de 12 år; men det er jo bedre når man bliver 2, det kan vi godt være enige om- ikke. Jeg var hjemmehjælp i 12 år, og boede på værelse fordi, da min første mand døde, da syntes jeg ikke, jeg orkede at beholde

den lille **bungalow**, vi havde i Brønshøj. Så solgte jeg den, så måtte jeg jo flytte på værelse. Der var jo ikke noget der hed, der var nogen der kunne hjælpe med 1 lejlighed dengang, når man var alene. Jeg har jo ingen børn. Jeg kunne have haft 3, men de døde alle 3. Jeg kunne ikke bære dem ud. Men nu har jeg jo nogle dejlige børn, som er Peter's, og nogen vidunderlige børnebørn. Og nu har jeg næsten fået hvad jeg ønsker mig. Så jeg tror det er i det store og hele, hvad jeg kan fortælle om det.

sp. Vil I fortælle noget om Folket's hus, og om I har været med fra starten?

Else. Ja- det var en søndag, Peter og jeg gik os en tur. Vi boede i Korsgade 35 dengang, og vi stod jo så udenfor og kiggede, og så siger vi til hinanden. "Hvad er nu det for noget, de skal til at lave." Det var der, hvor det røde hus er bygget nu. Der var det sådan, da de havde revet det gamle ned, der var sådan en stor grav-. Der havde slumstormerne bygget en bro hen over. Inde bag ved var der så Folket's park. Og der stod nogen og havde så travlt med at få plankeværket gjort i stand, og de malede og de rege-rede. De lavede velkommen over. Så siger der en ung mand, og jeg ved ikke om han kommer oppe i Huset mere, men han sagde: "Du kan godt gå ind". Sagde han til Peter. Vi kiggede jo lidt på ham. Vi var jo ikke vant til, der var nogen der sagde "du" til os. Det var jo altid det her "de" og "de", ikke. Så siger jeg til Peter "Vi kan da prøve!" Vi gik derind, og der så man hvordan de unge mennesker, de havde det så dejligt sammen. Børnene havde et bord for sig selv med ler; og de legede og rege-rede, der var et par unge piger der hjalp dem at forme lerklumper og alt det der. Ja- hvad har det været, har det ikke været først i maj måned, Peter, vi var derovre

vi syntes, det var så dejligt at komme sammen med de unge mennesker, og vi er faktisk kommet der siden. Selvfølgelig med mellemrum der har jo været et stykke tid, man har været lidt væk derfra. Men i det store og hele, så er vi kommet der siden. Peter og jeg var jo også med til at indtage " Huset " derovre .

sp. Gamle slumstormere ?

Else. Ja- det kan vi jo godt sige det var. Vi var, ja vi har vel været en halv snes ældre, der gik med sammen dengang da Ejner og dem gik derind. Det var dengang grunden lå og var indhegnet, og der var store hunde der gøede, da vi gik forbi og alt det her-ikke. Der var 2 store pladshunde og de gøede og regerede, fordi vi måtte rundt om bygningen og ind. Der var sådan en lille bitte smal gang vi kunne gå ind af allesammen. Hvad har vi været Peter, hvor mange tror du vi var ?

Peter. Ja- vi var en halv hundrede stykker.

sp. Hvornår begyndte du at spille derovre Peter?

Peter. Det var lige først på sommeren.

Else. Næh, Peter det er længere siden, du spillede også sidste vinter.

Peter. Nåh, men så er det et år.

Else. Ja, du spillede hele sidste vinter.

Peter. Ja, det var om efteråret, jeg begyndte. Jeg opdagede de lavede musik derovre, og det var lige noget for mig.

Else. Ja, og de var en 2-3 stykker til at begynde med. Allan, dig og Villy. Steen kom først til senere, fordi de havde jo en gruppe dengang, den kaldtes for "Steens spillemænd". Og så kom du så til, så er det jo efterhånden vokset.

Peter. Nu er " Steens spillemænd " opløst.

Else. Ja, der er vist ikke nogen mere, men hvis de er fuldtallig derovre, så har jeg talt at de er 20, når de efterhånden kommer dryssende, for det gør de jo. Det kan vi godt være enige om. De fleste

af dem, de kommer først når klokken er halv 9
sometider, ikke. Men når de er fuldtallig, så
har jeg talt til 20. De har jo også været flere
steder. På Krogerup højskole og Albertslund
børnehave seminarium, og så har de været en
2-3 gange ovre i Gartnergade. På torsdag skal
de på Bryggergården og på lørdag, da skal de
i Kløverbladet, vi ved ikke endnu, hvor mange
der vil med her.

sp. Hvad er Kløverbladet?

Else. Det er vores gamle danseforening, "selskabelig
forening for gamle danse" hedder det.

sp. Hvor har I lært at danse "folkedans"?

Else. Jeg har lært at danse gammel dans i "internatio-
nale gammel folkedanser forening. Når man er medlem
koster det 8 kroner pr. gang, og når man er gæst,
så koster det 10 kroner. For det er jo dyrt at
holde salen og sådan noget deroppe, ikke.

Ja, vi skal også i Fredenshus, det ligger nede
på østeralle'. Jeg ved faktisk ikke hvad Fredens-
hus det er.

Peter. Det er sådan et hus for ældre.

Else. Nåh, det var jeg ikke klar over. Det er vores
kasserer der er varmemester dernede. Han står
for rengøringen og sådan noget.

sp. Den sal I har til folkedans ligger den i Rant-
zausgade?

Else. Ja, det er afholdshjemmet i Rantzausgade.

Peter. Man kan ikke danse, når man drikker for meget.

Else. Ja, det er mærkeligt nok. Der er nogen mennesker,
der mener, at skal man danse, så skal man have
sprut, det er slet ikke nødvendigt. Vi morer os
glimrende oppe i foreningen, når vi er deroppe
de 2 gange om måneden. Vi er noget så glade og
tilfredse, vi synger og gør ved og leger med
hinanden, kan man godt sige. Vi har det glimrende,
trods det der ikke er spiritus. Det er slet ikke
nødvendigt.

sp. Else, udover at Peter spiller derovre, deltager I så i noget bestemt i Folket's hus ?

Else. Ja, vi er altså med i cafe' gruppen, vi skal hjælpe hinanden med aftenerne. Cafe' gruppen det er så som så med den. Jeg synes ikke den er kommet op at stå, så den er ikke, som den burde være. Det vil jeg altså også fremlægge på næste beboermøde, for jeg mener at har man bestemt noget, så skal man også holde det.

sp. Hvor tit holder I møde i den gruppe.

Else. 1 gang om måneden, den første tirsdag i måneden, så er der beboermøde. Og så er der jo A-gruppen. Det er jo den der bestemmer, når de så har formet det, så kommer de frem med det på beboermødet. Så skal beboerne være med til at bestemme det. Og så var det jo den 1 august der blev det bestemt, vi skulle have noget der hed cafe'-gruppen. Det var altså, at vi skulle bestemme, hvad aften vi gerne ville have. Stå for cafe'en og lave kaffe og deslige. Men jeg mener jo, at den kan jo ikke komme op at stå, når den der kommer derover skal stå og vente. Det hedder sig den skal være åben klokken 19, så vi ikke skal stå og vente. Eks. Peter og jeg vi stod den første tirsdag og ventede til klokken var 10 min. i 8. Det er der ingen mening i. Jeg mener jo, det er bestemt, at Peter skal være fyringsmand til vinter, så skulle vi jo også gerne have en nøgle, ikke. Men nu må vi se hvordan det går, og derfor ville jeg gerne have været med i aftes. Men vi kom for sent hjem til at nå det.

Her begynder Peter at spille og synge for os.

Derefter kommer Else i tanker om en historie, hun vil fortælle.

Else. Det var eh mand, der kom gående på den ene side af gaden, og præsten på den anden side. Så hører præsten manden går og skælder ud, og han går over til ham og siger. " Men lille Jens dog, hvad er det du laver, hvorfor skælder du sådan ud? "

" Jo," sagde han. "Der er nogen der har stjålet min cykel." "Jah, men du vil da ikke stemple hele byen som stjælere." Sagde præsten. "Joh, det vil jeg," sagde Jens. Så siger præsten til ham. "Nåh, men så kom med til gudstjeneste på søndag, når jeg så taler om det bud-du må ikke stjæle.- så rejls dig op og se dig omkring, om der er een der rødmer." Men der var ikke nogen. så gik der et stykke tid, så møder Jens præsten igen. Så siger præsten til Jens. " Nåh, hvad fik du ud af det?" Jens. "Dengang du sagde-du må ikke stjæle- skete der ikke noget. Men da du kom til -du må ikke begære din næstes hustru- så kom jeg i tanker om, jeg havde sat cyklen i den anden ende af byen."

Peter spiller på sin violin.

Peter. Jeg er snart ved at blive for gammel, jeg spiller ikke nær så godt som dengang. Da kunne jeg bedre rører fingrene. Jo den hed.

God nat, god nat og tak for i dag,
hver lille pige, hver lille dreng
gå pænt hjem i sin egen seng
god nat, god nat, god nat.

Den skrev jeg til det orkester jeg spillede sammen med, den gik fint i 12 år, så var jeg flyttet derfra. Så skulle jeg til at begynde med noget nyt, og finde nogen nye at spille med.

sp. Hvor var det henne?

Peter. Jeg har været over hele Sjælland og Jylland også. Jeg har også spillet på gaden. Når ikke jeg havde andet at lave, så tog jeg ud og spillede. Det kunne jeg tjene mere ved end ved at arbejde. Særlig om sommeren, om vinteren var det for koldt. Da måtte jeg tage arbejde, hvor jeg kunne få det. Jeg tog bare mit telt bag på cyklen, og kørte. Det var jo et frit liv, så frit som fuglene. Stikke hovedet ud af teltet om morgenen klokken 4, og høre fuglene det var dejligt. Oppe i nærheden af en skov, der var alle forskellige lyde. Og så om natten knasede og brasede det i skoven i grenene.

Så jeg tænkte, nu kommer der nogen vilde dyr og æder mig. Men der kom sku' ikke nogen. Vi har jo ikke nogen. Men vi har haft ulve og bjørne. En mand var gået illegalt over grænsen til Rusland, for han ville til Rusland. Han elskede Rusland. Han fik kraftedme 24 år's fængsel. Han blev fængslet som spion, og det var han slet ikke, han elskede Rusland. Det er det samme alle vegne, går de illegalt over grænsen og bliver fanget. Bliver de også fængslet, det gør de alle vegne. det burde jo ikke være sådan, vi burde være ens, eet stort folk i hele verden, så vi kunne gå hvor vi ville, og besøge hvem vi ville. Sådan synes jeg det skulle være, men det bliver det nok ikke førend om 50 år. I løbet af 50 år, så er hele verden kommunistisk, så er der ingenting at gøre. Så er det samme politik hele verden over, så bliver der lavet samme sprog. Det kommer jeg ikke til at opleve. Jeg bliver jo 70 år til maj, så jeg kommer nok ikke længere end de 20 år, hvis jeg er så heldig. Jeg har ikke noget imod at blive 90 år, når bare jeg er rask. Jeg ville nødigt blive 90 og så ikke kunne passe mig selv.

sp. Peter kunne du ikke fortælle os hvordan du kom til at spille violin?

Peter. Jo, det kan jeg udmærket godt gøre. Det var da jeg gik i skole, da ville jeg spille og det måtte jeg ikke for min far. Det havde jeg ikke forstand på sagde han. Så jeg blev jaget ud til bønderne og arbejde, da jeg var 9 år gammel. Men oppe i skolen ved katederet, der hængte en violin, som han spillede på, når vi skulle synge; og den her violin, den kunne jeg næsten ikke holde mig fra. Så i frikvarteret, så listede jeg mig ind i skolen, og ville prøve at tage den ned og spille. Og jeg tog den ned, og havde aldrig set en violin, og jeg prøvede sådan her (Peter trækker sin bue hen over sin violin, det piber og hviner, men man kan høre melodien " På Sjø-

lunds fagre sletter "). Det var de første toner, jeg tog, jeg havde aldrig rørt en violin før. Så knækkede e-strengen, og jeg op med violinen og ud af skolen. Men han havde set det, inde fra vinduet. Så da vi kom ind i skolen så sagde han, "hvad er det der hænger der oppe"? Det er en violini sagde jeg." Ja, men jeg synes der er knækket en streng." Sagde han. " Hvad har du gjort?" "Det ved jeg ikke." Sagde jeg. Så tog han mig, og trak mig op. " Ved du ikke , hvem der har knækket den? " " Næh," sagde jeg, " den knækkede selv." Og det havde den sikkert også gjort, hvis han selv havde taget den. DA skoletiden er forbi, kalder han på mig. Bankede på ruden og sagde, jeg skulle komme. Så tænkte jeg, nu skal du nok have en ordentlig røvfuld. Han sagde mig om jeg gerne ville spille. „JAH", sagde jeg, det vil jeg gerne, men jeg må ikke for min far". " Det skal du ikke spørge ham om," sagde han, " du skal bare komme op til mig et par gange om ugen en times tid, så skal vi finde ud af hvad du kan." Og det var ham, der lærte mig at spille violin. På den måde kom jeg til at spille. Men jeg fik jo ikke en violin med det samme, så købte jeg en harmonika, den spillede jeg på i mange år, så var den ikke mere værd.

Else. Du glemmer mundharmonikaen.

Peter. JA, det var da jeg gik i skole, jeg var 7 år. Jeg havde stjålet 60 øre fra min far, til at købe den for. Alle de andre gik rundt og spillede mundharpe, og jeg havde ikke nogen. Det kostede mig 8 dage i sengen, så mange bank fik jeg. Jeg kunne ikke gå på mine ben, og kunne ikke røre mine arme. Jeg har me'n af det endnu i min højre arm. Han slog mig med en stor tyk kæp, den har været en tomme tyk. Ned over ryggen og ned over benene, og ned over skulderen. Så til sidst faldt jeg om kuld. Så turde han jo ikke slå mig mere.

Så blev der ballade, da jeg skulle i skole igen, så siger de, hvorfor jeg ikke havde været i skole; jeg var faldet og slået mig. Jeg turde ikke sige hvorfor, for så havde jeg fået mange flere. Det var jo farligt dengang, man kunne være blevet slået ihjel i den alder." Nåh ja, " sagde skolelæreren. Men så kunne jeg ikke sidde på bænken, det var sådan en træbænk." Hvorfor sætter du dig ikke?" Sagde han. " Jeg kan ikke døje at sidde, for jeg har slået mig." Sagde jeg. " Så lad mig se," sagde han. Jeg generede mig, jeg ville ikke trække bukserne ned så gjorde han det." Nåh," sagde han, " du har slået dig rigtig godt, hvem har gjort det? " " Ja, jeg faldt." " Det passer ikke," sagde han." Du kan lige så godt sige sandheden." Men jeg turde ikke, så ville jeg ikke svare ham mere, for så risikerede jeg bare at få bank igen, når jeg kom hjem. Men jeg kom til at arbejde. Første år, fik jeg ingen penge hvor jeg arbejdede, da skulle jeg kun have maden. Det andet år fik jeg 25 kroner for eet år. Tredie år fik jeg 50 kroner. Så tænkte jeg, ih, så mange penge. Nu skal du rigtig bruge penge, og så købte jeg en violin for 25 kroner. Med bue og kasse og det hele. Så kom jeg til at arbejde sammen med een, som passede leddet ved en jernbane. Han havde en violin. Der fortsatte jeg sammen med ham om aftenen. Han lærte mig en masse ting. Så begyndte jeg, da jeg var 18 år for alvor at spille til dans. Så var vi 3 brødre der spillede til dans. Så gik jeg videre, og kom sammen med een der hed Olsen, han havde trommer, og så siger jeg til ham, "det er helt i orden Olsen, vi danner et orkester," og så danner vi en forening der hedder "de unges fællesklub". Det gjorde vi og den eksisterer stadigvæk. Og så da vi havde fået den godt i gang, så lavede vi en ny forening der hed, "de gamle danses værn ", og den gik også godt, og går

På Agersvold der fik vi øllebrød,
 ja, den første dag på Agersvold der fik vi ølle-
 brød,

men det var af de smuler
 som hunde ikke nød.
 kontraveli og kontravela
 som hunde ikke nød.

Vi er tre brødre, men den ene er død. Han blev
 kun 56 år, det var hans læges skyld. Han sagde
 bare. "Gå hjem og tag varme omslag, så går det
 væk." Det kostede ham livet. Han skulle have
 sendt ham på hospitalet med det samme. Det var
 min bedste bror, jeg mistede. Han var for god,
 han havde en dårlig kone, men han bar over med
 hende. Hun drak så forfærdeligt, hun skulle have
 $\frac{1}{2}$ flaske snaps til frokost hver dag. Nu er hun
 gift igen, han drikker lige så tosset. De boede
 så vidunderligt, og nu har de ingenting tilbage.
 Sådan kan folk ødelægge sig selv.
 Nu spiller Peter på mandolin.
 Bjældeklang.
 Derefter på violin.
 Jomfru vil du med i skoven.
 Cigaretter og Whisky og nøgne piger.
 Den er fin med kompasset.
 Endvidere improviserer Peter noget han selv
 har lavet.

Ejnar repræsenterer den ældre generation i Folket's Hus, han er gammel slumstormer og gammel revyskriver.

SP. Hvem er du?

Ejnar. Ja, det er jo et stort spørgsmål. Hvem er jeg. Jeg ved det ikke engang selv. Jeg er vel en ganske almindelig ufaglært arbejder. Jeg blev desværre slidt for tideligt op af slidegigt, og så burde jeg vel have taget til takke med at få invalide pension, og så sætte mig i en stol, som der er mange der gør. Det kan jeg ikke, for det er imod min natur. Jeg vil være med. Jeg boede på et tagkammer uden vand og toilet, og det var blandt andet en hård kamp, at få en menneskeværdig bolig. Det gjorde mig interesseret i dem, der var imod boligudnytttere, spekulanter o.s.v. Så jeg har, mener jeg selv, kæmpet for det rigtige i samfundet. Jeg har kæmpet for en bolig til alle, en menneskeværdig bolig som folk kan være tjent med, og som de kan betale. Det var det der fik mig til i sin tid, at slutte mig til slumstormer-bevægelsen. Da de kæmpede for det samme. En organisation, som jeg var meget glad for at være i.

SP. Hvordan oplever du, at flere generationer er sammen i Folkets Hus?

Ejnar. Det er derfor jeg kommer i Folkets Hus, fordi der kommer unge og ældre og børn med. Vi har i Huset oplevet, at der er nogle ældre, der er kommet med den løftede pegefinger overfor de unge, det er jeg meget imod, da jeg ikke mener at min generation har så forfærdelig meget at lære ungdommen. Vi har skabt et par verdenskrige, og i vores generation er der opfundet en atombombe, så vi har ikke så meget at være stolte af.

- Rie hører til blandt de unge i Folket's hus.
- SP. Hvorfor kommer du i Folket's hus ?
- Rie. Engang kom jeg, fordi jeg tilfældigvis kendte nogen, der spillede. Jeg blev meget betaget af den måde, man var sammen på. Fordi der både var unge, gamle og børn. Og fordi de var sammen på en måde, hvor man ikke behøvede spiritus. Jeg blev modtaget meget varmt og åbent lige med det samme, og fik snakket med en masse mennesker.
- SP. Hvilke grupper er du med i ?
- Rie. Jeg er med i gruppen der arrangerer onsdagsaftenen med spillemands musik. Og ellers er jeg ikke med i grupper udover, at jeg kommer til beboermøde, og er med til at beslutte der. Og agter at komme i rengørings-gruppen om lørdagen også.
- SP. Hvad synes du er det bedste ved onsdagen ?
- Rie. Det kan jeg simpelthen ikke svare på. Man kan ikke rigtig beskrive det samvær der er. Det er måden, man er sammen på via dans og musik.
- SP. Hvilke grupper knytter du dig til og hvorfor ?
- Rie. Jeg tror ikke, jeg knytter mig til nogen bestemte grupper. Selvfølgelig er der folk, jeg har lært at kende bedre end andre, og som jeg nu ser mere til. Der er blandt andet Else og Peter, og flest unge godt nok, men det er ikke nogen bestemte. Det er sådan, hvad jeg rent personligt føler mest for. De folk jeg bedst kan lide at være sammen med, som siger mig mest. Det er ikke nogen bestemt gruppe eller klike. Ellers er jeg sammen med de fleste onsdagsaftenen, og snakker med alle, og danser med de fleste.
- SP. Hvorfor går du altid med på værtshus efter onsdagsaftenerne?
- Rie. For det første fordi jeg får kaffe-dilerium i Folket's hus, og fordi jeg bliver rigtig tørstig af at danse. For det andet, fordi jeg synes, der bliver oparbejdet en fantastisk god stemning, som

jeg er ked af at forlade klokken 23, når jeg ikke er træt og ikke har lyst til at gå i seng, og gerne vil fortsætte samværet med de folk herfra. Når jeg er her om onsdagen, prioriterer jeg mest dansen, som det væsentlige for mig. For det kan jeg ikke komme til andre steder. Jeg kan godt snakke med de folk på et værtshus bag efter, sådan dybere end jeg gør herovre.

SP. Er der et kønsrolle mønster i Folket's hus, og hvordan oplever du det?

Rie. Ja det er der. Blandt andet er der kun een pige i orkesteret, og jeg har hørt udtalelser om, at hun skulle i hvert fald med ud at spille, for det så så dekorativt ud. Jeg har aldrig hørt, hun skulle med på grund af faglig kunnen på sit instrument. Og også med at pigerne de ser yndige ud når de danser. Det er ikke noget med, hvad vi kan, og hvad vi prøver at skabe ved det vi gør. Så er der de sædvanlige damer der laver kaffen, det er ved at blive brudt nu, jeg ved at de sidste gang fik forbud mod at lave kaffe, fordi søndagsgruppen satte sig på det, da var der også fyre der lavede kaffe og hjalp til. Ved rengøring er det både mænd og kvinder. Men der er meget kønsrollemønster her, især fordi der er mange gamle og af gammel skole. Som stadigvæk har de gamle synspunkter på kvinder.

SP. Hvordan oplevede du lørdags mødet, før vi kom i Folket's hus, da var du ene pige mellem mændene der. Nu sidder vi pludselig 3 mere?

Rie. Det oplevede jeg meget positivt med, at jeg blev regnet for værende på lige fod. Jeg har ikke selv følt mig det, fordi jeg for det første er kommet senere i Folket's hus, end de er, og nogen af dem spiller i orkesteret. Kender til noder og kender til spillemandsmusik, lang tid før jeg har kendt til det, og er uddannet indenfor musik, også enkelt af dem. Og derfor har jeg holdt mig en smule i baggrunden, netop for at suge det til mig,

fordi jeg vidste det mindre. Efterhånden har jeg også sagt mere og fundet ud af mere, været med til at præge, men der er en naturlig grund til at der har været en forskel, som ikke har været betinget af kønsroller tror jeg.

SP. Har du haft nogen forventninger til Folket's hus, som ikke er blevet opfyldt.

Rie. Jeg kom uden forventninger, og blev udelukkende positivt overrasket. Så har jeg selvfølgelig fået skabt nogen, ved at arbejde i den gruppe, forventninger om hvordan en onsdags aften eks. kunne komme til at køre. Det er jo selvfølgelig endnu ikke helt lykkedes at få skabt det hele at det vi har snakket om. Jeg savner noget mere samspil mellem musik og dans. Og jeg håber også meget, at det punkt vi har på vort program om onsdagen, hvor folk har frit udspil med sange og fortællinger o. s. v. kommer på. Og at folk kan blive endnu mere åbne, og snakke frit fra leveren. Og især de folk der ikke er vant til det til daglig. Som bliver kuet på arbejdspladser og ikke rigtig er vant til at udtrykke sig, og derfor føler sig usikre overfor en stor forsamling, men alligevel kommer her, fordi de gerne vil udtrykke noget, fordi de netop her føler de bedre kan end andre steder. Så har jeg selvfølgelig en forventning om, at der bliver udjævnet lidt med det kønsrolle mønster, der er. Blandt se flere piger i orkesteret, og se flere piger, der stiller op og prøver at instruere i dans, så det ikke kun er mænd der gør det. For mig betyder det ikke noget, de gør det, men det kan godt se ud som om pigerne ikke kan. Og det er derfor de ikke stiller sig op og snakker, det er som regel mændene der instruerer, fortæller og holder taler.

SP. Hvorfor foreslår du ikke på lørdags mødet, at du viser dansene?

Rie. Det er blevet foreslået mange gange, og jeg har afslået det flere gange, fordi nogen af dansene kan jeg ikke huske. I familiedansene kan jeg f. eks. ikke huske, hvad side man skal tage dansepartnere i. Jeg har prøvet at annoncerer en aften,

og det gik udmærket. Men jeg har også lidt sværere ved at råbe folk op, end en kraftig mandsstemme har. Det er ikke, fordi jeg er dårligere til det, jeg kan sagtens gøre det, men jeg har svært ved at råbe folk op i forhold til Jørn og Asger.

SP. Tror du ikke, det var vejen til at få andre piger frem, at du gjorde det der, når nu du gerne vil have det anderledes?

Rie. JO--det var det måske nok, men jeg tror ikke, det får Else til blandt andet at sige noget. Jeg tror ikke, det er vejen. Jeg tror, jeg i det små skal snakke med Else og andre af pigerne, hvad vi også gør. Nogen her fra Folket's hus har været i Thy, og været sammen i 3 uger, og der fik vi snakket meget om kønsroller, netop fordi vi levede så tæt op ad hinanden i så lang tid. Og det kan ikke undgå at præge vores måde at være sammen på. Også det at vi har snakket så meget sammen gør, at vi står stærkere sammen som piger alene herovre, men der er meget at gøre endnu, og der skal være meget mere snak mellem pigerne. Muligvis kunne man lave en interessegruppe af et eller andet med piger alene.